

2.4. Juridiska veidojuma vai juridiskās personas dibināšanas un darbības nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēji

Reģistrēts saimnieciskās darbības veids pēc NACE 2 klasifikatora 6910 “Juridiskie pakalpojumi” vai 6820 “Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana”.

Palīdzība dibināt juridisku veidojumu – var izpausties gan kā dokumentu sagatavošana, lai klients pats varētu reģistrēt juridisku personu, gan kā juridiskas personas reģistrēšana klienta vārdā. Juridisku veidojumu tirdzniecība ar komerciālu raksturu ir uzskatāma par palīdzību dibināt juridisko veidojumu, neatkarīgi no tā vai pircējs pats noformē visus reģistrācijas dokumentus, vai arī to viņa vietā veic juridiska veidojuma pārdevējs.

Komersanta vai cita juridiska veidojuma direktora, sekretāra vai personālsabiedrības biedra pienākumu pildīšana, kā arī citu līdzīgu pienākumu veikšana vai nodrošināšana, ka tos pilda cita persona – var izpausties gan kā oficiāli juridiski nostiprināta pienākumu pildīšana trešo pušu interesēs, gan kā neoficiāla (neformalizēta) taču faktiski pastāvoša pienākumu pildīšana trešo pušu interesēs. Attiecībā uz līdzīgiem pienākumiem ir jāņem vērā to loma, piemēram, kā direktoram tā personālsabiedrības biedram ir noteikta loma un ietekme lēmumu pieņemšanā, savukārt sekretāra loma ir nodrošināt dokumentu apriti un informācijas apmaiņu.

Juridisku veidojumu un juridisku personu nodrošināšana ar juridisko adresi, adresi pasta sūtījumu saņemšanai, darījuma norises vietas adresi, kā arī citu līdzīgu pakalpojumu sniegšana - var izpausties gan kā atļaujas sniegšana (ar komerciālu raksturu) juridiskās personas reģistrācijai savā nekustamajā īpašumā trešajām pusēm, gan kā virtuālā ofisa pakalpojumi, kas sevī var ietvert korespondences saņemšanu (tai skaitā nosūtīšanu, pārsūtīšanu), nodrošināšanu ar vietu, kur piekļūt korespondencei, darījuma (faktisko pakalpojumu sniegšanas) vietu, pasta kastītes pakalpojumus.

Valsts ieņēmumu dienests uzrauga to pakalpojumu sniedzēju darbību, kuri nespēj dokumentāli pierādīt, ka attiecīgā juridiskā persona, kas izmanto pakalpojumu, ir reāli funkcionējošs uzņēmums (sniedzot šādu pakalpojumu tā sniedzējs nespēj pierādīt, ka juridiskā persona faktiski atrodas un/vai veic savu darbību attiecīgajā adresē).

Tādējādi pakalpojuma sniedzējam nepieciešams saprātīgi pārlicināties, ka pakalpojuma saņēmējs ir reāls uzņēmums, lai nepieciešamības gadījumā to apliecinātu kontrolējošajām iestādēm. Katrs gadījums ir vērtējams individuāli. Kā piemēri situācijai, kad pakalpojuma

sniedzējs var tiks klasificēts kā subjekts, varētu būt gadījumi, kad tas nodrošina tikai adresi, faktiski nenodrošinot telpas, vai arī telpu izmērs ir nesaprātīgi mazs vai arī piekļuve šīm telpām ir acīmredzami apgrūtināta vai neiespējama vai arī ārkārtīgi īslaicīga.

Uzticības personas pienākumu pildīšana saskaņā ar tiešu pilnvarojumu vai līdzīgu juridisku dokumentu vai nodrošināšana, ka šos pienākumus pilda cita persona – var izpausties kā trešo pušu aktīvu pārvaldīšana atbilstoši viņu dotajiem norādījumiem vai nodrošināšana, ka šos aktīvus trešo pušu interesēs pārvalda kāds cits. Atbilstoši FATF rekomendācijām, šī juridiska veidojuma vai juridiskās personas dibināšanas un darbības nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju pazīme attiecas uz “trastiem” un tiem līdzīgiem juridiskiem veidojumiem. Ņemot vērā, ka Latvijā “trasti” netiek juridiski atzīti, piemērojot šo principu pēc analogijas kā galvenās pazīmes var izdalīt - trešo pušu mantas (īpašuma) pārvaldīšana atbilstoši saņemtajiem norādījumiem. Papildus jānorāda, ka atšķirībā no FATF rekomendācijām, uzticības pienākumus var pildīt gan juridisku, gan fizisku personu vārdā (interesēs). Tādējādi pakalpojumu sniedzējs, kurš piedāvā īpašuma (tai skaitā juridiskas personas) pārvaldīšanu klienta interesēs, ir uzskatāms par juridiska veidojuma vai juridiskās personas dibināšanas un darbības nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju, kas saskaņā ar tiešu pilnvarojumu nodrošina uzticības personas pienākumu pildīšanu, proti, rīkojas ar īpašumu atbilstoši īpašnieka norādījumiem.

Komersabiedrības akcionāru vai dalībnieku pārstāvniecība, kuras finanšu instrumenti nav iekļauti regulētā tirgū un uz kuru attiecas informācijas atklāšanas prasības saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem vai tiem līdzvērtīgiem starptautiskiem standartiem, vai nodrošināšana, ka šo darbību veic cita persona – var izpausties kā tādu personu pārstāvniecība, kuras ir dalībnieki vai akcionāri slēgtā akciju sabiedrībā.